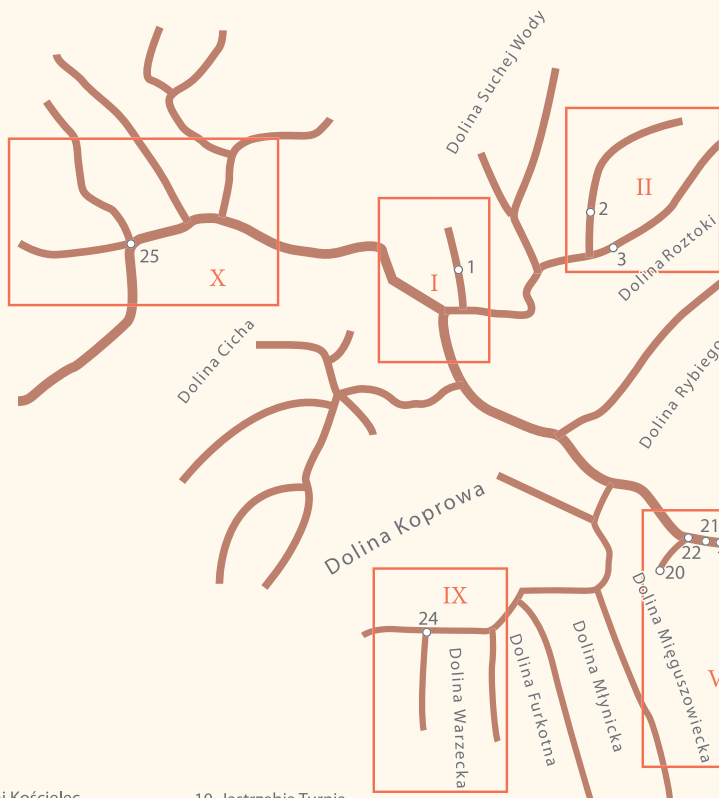

Tatry — schematyczna

Obszary wyznaczone kolorowymi liniami przedstawione zostały na c
Cyfra rzymska oznacza numer strony, na której znajduje się mapka.
grup szczytów.

1. Zadni Kościelec

2. Koszysta

3. Wołoszyn

4. Murań

5. Nowy Wierch

6. Płaczliwa Skała

7. Szalony Wierch

8. Szeroka Jaworzyńska

9. Kozia Turnia

10. Jastrzębia Turnia

11. Kołowy Szczyt

12. Czarny Szczyt

13. Baranie Rogi

14. Huncowski Szczyt

15. Kieżmarski Szczyt

16. Wielki Szczyt Wieleń

17. Staroleśny Szczyt

18. Popradzka Kopa

19. Żabi Koń

20. Wołowiec Mięgoszowiecki

21. Żabia Turnia Mięgoszowiecka

22. Wołowa Turnia

23. Hińczowa Turnia

24. Ostra

25. Kamienista

mapa graniowa

osobnych mapkach, zamieszczonych na końcu przewodnika.

Na poniższej mapie zaznaczono 25 opisanych szczytów oraz

Leszek Jaćkiewicz

nieznane **Tatry**

Przewodnik wysokogórski

Tom 2
wydanie drugie

Najpiękniejsze rejony

GÓRY 2010

Przedmowa do II wydania

Nowe wydanie drugiego tomu przewodnika *Nieznane Tatry* nie jest jedynie przedrukiem wydania pierwszego, bowiem zarówno treść, jak i materiał ilustracyjny zostały nieco zmienione i poszerzone. Celem tych zmian było polepszenie walorów wizualnych oraz jakości merytorycznej. W rezultacie w przewodniku pojawiło się więcej zdjęć, a parę kadrów zostało wymienionych na ciekawsze – zarówno z artystycznego, jak i praktycznego punktu widzenia. Zdecydowaliśmy się także na nowy zabieg polegający na dzieleniu jednej rozległej panoramy szczytowej na dwie części (w rozdziałach o Wołoszynie i Szerokiej Jaworzyńskiej). Niewielkim zmianom uległy także opisy szczytów i tras – naniesiono nieliczne poprawki oraz poprawiono kilka opisów tras, które okazały się nie dość dokładne lub klarowne. W procesie tym uwzględniliśmy także głosy czytelników, których listy i opinie często okazywały się cenną wskazówką pomagającą przy udoskonaleniu drugiego, poprawionego wydania. Przewodnik zawiera też dodatkowe notki opisujące Doliny Waksmundzką i Dziką, dla których zabrakło miejsca w pierwszym wydaniu. Dzięki tym zmianom, mamy przeświadczenie, że oddajemy w ręce Czytelnika tomik jeszcze bardziej wartościowy i stanowiący jeszcze wspanialszą „reklamę” piękna Tatr; szczególnie tych – jak wskazuje tytuł – powszechnie nieznanych. Mamy nadzieję, że rozpali on marzenia niejednego turysty rozkochanego w naszych najwyższych górach. Życzymy spełnienia tych marzeń w trakcie bezpiecznych wycieczek w towarzystwie przewodników tatrzańskich.

Leszek Jackiewicz

Od Autora

Wstęp

Przewodnik ten jest przeznaczony przede wszystkim dla doświadczonych turystów wysokogórskich, którzy już dobrze poznali Tatry, wędrując dziesiątkami kilometrów wytyczonych w nich szlaków. Jeśli pragną oni zobaczyć inny, nieznany – a jeszcze wspanialszy, bo ukryty i położony z dala od utartych dróg – świat Tatr, to rolą niniejszego przewodnika jest ułatwienie im tego zadania. Należy podkreślić, że według obowiązującego prawa na trasy biegnące poza szlakami turystycznymi, można udać się tylko pod opieką uprawnionego przewodnika tatrzańskiego. Nie jest to zresztą jedynie wymóg formalny, zachęcam do tego również ze względu na bezpieczeństwo. Sam zdobywałem doświadczenie górskie pod okiem wspaniałych przewodników, w tym niezapomnianego Vlado Tatarki, któremu zadedykowałem pierwszy tom *Nieznanych Tatr*. Wszystkich namawiam więc do wędrowki z przewodnikiem, gdyż wiele opisanych tras, pomimo niewielkich – szczególnie dla wspinaczy – trudności technicznych, stawia spore wymagania orientacyjne oraz nie jest wolnych od niebezpieczeństw obiektywnych.

Układ i forma przewodnika

W pierwszym tomie zatytułowanym *Wśród najwyższych szczytów* opisałem 62 trasy wiodące na 30 szczytów, w tym pięć najwyższych. W tomiku *Najpiękniejsze rejony* przedstawiam kolejne 25 szczytów z całych Tatr, koncentrując się na najdalszym rejonie tych gór, czyli wschodniej części Tatr Wysokich i Tatrach Bielskich. Układ i forma drugiego tomu jest analogiczna do pierwszego. Każdy z dwudziestu pięciu opisanych w niniejszym tomie szczytów oraz prowadzących nań tras zostały przedstawione w osobnych rozdziałach. Przewodnik jest bogato ilustrowany. Poszczególne rozdziały otwierają „portretowe” zdjęcia tytułowych szczytów, a treść ilustrują dodatkowe fotografie, przedstawiające widoki z wierzchołków lub z najlepszych punktów widokowych opisanych tras. Dużym ułatwieniem dla każdego turysty są również unikatowe zdjęcia panoram wierzchołkowych z pełnym opisem.

Jak wiadomo, dobry przewodnik to również taki, który mało waży i łatwo mieści się w plecaku. Z tego też powodu zdecydowaliśmy się na formę „kołonoatnika” oraz poręczny format.

Skala trudności i opisy tras

Dla każdej opisanej trasy, oprócz stopnia trudności w skali wspinaczkowej (podawanej za rewelacyjnym przewodnikiem taternickim *Tatry Wysokie* autorstwa W.H. Paryskiego), proponuję również moją indywidualną wycenę. Wynika ona nie tylko z samych trudności technicz-

nych oraz kruchości i ekspozycji trasy, ale również z trudności orientacyjnych na drodze (brak lub obecność kopczyków, przejrzystość rzeźby terenu, naturalny wybór kierunku).

I tak poszczególne symbole oznaczają:

- szczyt łatwo dostępny
- ▲ szczyt trudno dostępny
- szczyt bardzo trudno dostępny
- ★ szczyt wyjątkowo trudno dostępny

Bazą do stworzenia opisów tras był wspomniany przewodnik Paryskiego, jednak każdą z nich przeszedłem osobiście, weryfikując istniejące informacje i dodając własne spostrzeżenia.

W celu lepszej orientacji w terenie na końcu przewodnika dodaliśmy szczegółowe mapy graniowe. Rzymska cyfra w nawiasie, umieszczona w tekście obok numeru danej trasy, oznacza stronę (osobna numeracja), na której znajdziemy mapkę z zaznaczonym orientacyjnie przebiegiem drogi.

Czas przejścia

Czas przejścia opisywanych tras nie uwzględnia odpoczynków i jest dostosowany do kondycji dobrego turysty górskiego. Podany czas dotyczy tylko części trasy – od znakowanego szlaku.

Trasy niedopuszczone do ruchu turystycznego oraz taternickiego

W moim autorskim założeniu seria przewodników *Nieznane Tatry* ma spełniać nie tylko zadanie praktyczne (czyli stanowić pomoc w orientacji w terenie oraz w wyborze tras i szczytów), ale jest również próbą inwentaryzacji opisów najłatwiejszych dróg na ważniejsze szczyty tatrzańskie oraz próbą opisu topograficznego tychże szczytów (w tym dokumentacji fotograficznej – widoki oraz panoramy z wierzchołków). Z tego też powodu zdecydowałem się zamieścić także trasy, które – według przepisów obowiązujących obecnie w Parkach Narodowych – nie są dostępne dla ruchu taternickiego ani dla przewodników tatrzańskich (na przykład dlatego, że znajdują się na terenie ścisłych rezerwatów). Można na nie wejść tylko po otrzymaniu zgody Parku, zwykle w celach naukowych.

O szczegóły, dotyczące aktualnej dostępności danych miejsc w Tatrach, należy pytać przewodników lub pracowników TPN i TANAP.

Dodatkowe uwagi

Jak wspomniałem na wstępie, przewodnik jest przeznaczony dla doświadczonych turystów. Dlatego też rezygnujemy ze zwyczajowego rozdziału, poświęconego ubiorowi i sprzętowi turystycznemu, zachowaniu się w górach oraz czyhającym na szlakach niebezpieczeństwom. Pragnę jednak podkreślić, że na wielu opisanych trasach przydają się także sprzęt oraz podstawowe umiejętności taternickie, które przed wędrowką powinien zweryfikować przewodnik. Zachęcam też do odbycia podstawowego przeszkolenia w zakresie technik linowych (asekuracja i zjazd). Gorąco polecam również używanie na wszystkich trasach tak rzadko widzianego w wyposażeniu tatrzańskich turystów (w przeciwieństwie do alpejskich) kasku.

Wynajęcie przewodnika i koszty usługi przewodnickiej

W Polsce na opisane trasy można się udać tylko z przewodnikami zrzeszonymi w Polskim Stowarzyszeniu Przewodników Wysokogórskich (www.pspw.pl).

Na Słowacji o wynajęcie przewodnika można pytać w siedzibie HZS (Horska Zahranna Služba) w centrum Starego Smokowca:

HZS Vysoké Tatry

Starý Smokovec 23, 059 60 Vysoké Tatry

tel.: 052/4422820, fax: 052/4422855,

mobil: 0903624869

e-mail: vtatry@hzs.sk

Koszt usługi przewodnickiej jest uzależniony od stopnia trudności trasy, warunkującej liczbę turystów, których może bezpiecznie poprowadzić jeden przewodnik. I tak na przykład na najpopularniejszą drogę przez Wielicką i Batyżowiecką Próbę na Gierlach jeden przewodnik bierze pięciu-sześciu turystów, ale już na Drogę Martina, prowadzącą na Gierlach od Polskiego Grzebienia – jedną lub dwie osoby. Na najtrudniejszych trasach, prowadzących na przykład na Widły, Ostry Szczyt czy Żabiego Konia, jeden przewodnik opiekuje się tylko jednym turystą i to takim, który poradzi sobie z dużymi (dla turysty) trudnościami typowo wspinaczkowymi. W takim przypadku musimy się liczyć z wysokimi kosztami, ale wrażenia po przejściu trasy są niewspółmiernie bogatsze.

Leszek Jackiewicz